

Sygn. akt VIII *Pa* 51/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2017r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Andrzejewska
Sędziowie:	SSO Grażyna Łazowska SSR(del.) Anna Capik-Pater
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2017r. w G.

sprawy z powództwa K. J.

przeciwko Spółdzielni (...) w K.

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w G.

o odszkodowanie, odprawę i wydanie świadectwa pracy

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w T. G.

z dnia 13 maja 2015r. **sygn. akt** IV P 358/13

- zmienia zaskarżony wyrok w punktach 2 i 3 w ten sposób, że oddala powództwo K. J. o odszkodowanie, odprawę i wydanie świadectwa pracy;
- zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 9 w odniesieniu do powódki K. J. w ten sposób, że odstępuje od obciążania powódki kosztami procesu w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji;
- odstępuje od obciążania powódki kosztami procesu w postępowaniu przez Sądem drugiej instancji i Sądem Najwyższym.

(-) SSO Grażyna Łazowska (-) SSO Małgorzata Andrzejewska (spr.) (-) SSR del. Anna Capik-Pater

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt: VIII Pa 51/17

UZASADNIENIE

Powódka K. J. wniosła pozew przeciwko pozwanemu nr 1 (...) S.A. w T., oraz już w trakcie trwania procesu, przeciwko pozwanemu nr 2 Spółdzielni (...) w K.. Po ostatecznym sprecyzowaniu żądania domagała się ustalenia istnienia stosunku pracy pomiędzy nią, a pozwanym nr 2 do dnia 31 lipca 2013 roku, ustalenia że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło z naruszeniem przepisów o wypowiedaniu umów, a przyczyną zwolnienia były przyczyny określone w ustawie o zwolnieniach grupowych – niedotyczące pracowników. Ponadto domagała się zasądzenia na jej rzecz kwoty 4.953 zł brutto tytułem odszkodowania wraz z odsetkami liczonymi od dnia 1 września 2013 roku do dnia zapłaty, kwoty 4.953 zł brutto tytułem odprawy pieniężnej wraz z odsetkami liczonymi od dnia 1 listopada 2013 roku do dnia zapłaty oraz zobowiązania pozwanego nr 2 do wydania świadectwa pracy potwierdzającego okres zatrudnienia powódki u pozwanej nr 2 w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony do dnia 31 lipca 2013 roku na stanowisku salowej oraz wskazanie jako przyczyny rozwiązania stosunku pracy - wypowiedzenie z przyczyn niedotyczących pracownika.

Pozwany nr 1 - (...) S.A. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Pozwana Spółdzielnia (...) w K. (początkowo występująca jako interwenient uboczny) w swojej odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa.

Sąd Rejonowy w T. G. wyrokiem z dnia 13 maja 2015 roku, w części orzeczenia dotyczącej powódki K. J.:

1. ustalił, że powódka K. J. była zatrudniona w pozwanej Spółdzielni (...) w K. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony do dnia 30 lipca 2013 roku;
2. zasądził od pozwanej Spółdzielni (...) w K. na rzecz powódki K. J. następujące kwoty brutto:
 - 4.953zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2013 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę z naruszeniem przepisów,
 - 4.953zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 listopada 2013 roku do dnia zapłaty tytułem odprawy,
3. zobowiązał pozwaną Spółdzielnię (...) w K. do wydania powódce K. J. w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się wyroku, świadectwa pracy potwierdzającego okres pracy w pozwanej Spółdzielni do dnia 30 lipca 2013 roku na podstawie umowy na czas nieokreślony na stanowisku salowej, w pełnym wymiarze czasu pracy;
4. oddalił roszczenie o ustalenie istnienia stosunku pracy za dalszy okres w stosunku do pozwanej Spółdzielni (...) w K.;
5. umorzył postępowanie z powództwa K. J. w stosunku do pozwanego (...) S.A. w T.;

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana Spółdzielnia (...) w K., zaskarżając wyrok w zakresie w jakim Sąd:

- zasądził od pozwanego nr 2 na rzecz powódki K. J. kwotę 4.953zł tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę z naruszeniem przepisów oraz kwotę 4.953zł tytułem odprawy pieniężnej;
- zobowiązał pozwanego nr 2 do wydania świadectwa pracy potwierdzającego okres pracy powódki u pozwanego nr 2 do dnia 30 lipca 2013 roku;
- zasądził od pozwanego nr 2 na rzecz powódki kwotę w wysokości 690zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

Rozstrzygnięciu Spółdzielnia (...) w K. zarzuciła:

A. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego:

1. poprzez uznanie, że sprzęt, który Spółdzielnia (...) w K. używała do wykonywania usługi utrzymania czystości nie był własnością pozwanego (...) S.A. w sytuacji gdy okoliczność ta wynika explicite z Protokołu przekazania sprzętu w nieodpłatne użytkowanie z dnia 29 lipca 2010 roku oraz zeznań świadków R. S. (1) i B. A., ponadto potwierdza je zachowanie (...) S.A., który przyjął ten sprzęt po zakończeniu wykonywania umowy utrzymania czystości przez Spółdzielnię (...) w K., a jego przedstawiciel podpisał protokół odbioru;
2. poprzez uznanie, że powódka nie została przejęta przez pozwanego nr 1 od Spółdzielni (...) w K. w związku z rozwiązaniem umowy z dnia 28 czerwca 2010 roku albowiem nie ziszczyły się przesłanki przejęcia części zakładu pracy, w sytuacji gdy Pakt gwarancji pracowniczych wiąże przejęcie powódki jedynie z samym faktem rozwiązania umowy i nie wymaga spełnienia dodatkowych warunków;
3. poprzez uznanie, że porozumienie z dnia 30 czerwca 2010 roku nie zostało podpisane za zgodą (...) Szpitala (...) im. dr B. H. w likwidacji, w sytuacji gdy takie ustalenia wynikają wprost z zeznań świadków M. P. - likwidatora reprezentującego ten szpital, R. S. (2) oraz B. A.;
4. poprzez uznanie, że powódka nie mogła wykonywać czynności utrzymania czystości w dniu 1 sierpnia 2013 roku na rzecz pozwanego nr 1, w sytuacji gdy:
 - a) okoliczność ta wprost wynika z zeznań świadka C. G., U. C., oraz zeznań samych powódek;
 - b) z zeznań świadka I. W. wynika, że faktycznie czynności utrzymania czystości pozwany nr 1 przekazał (...) Spółce z o.o. w dniu 1 sierpnia 2013 roku o godzinie 11.00, co oznacza, że w dniu 1 sierpnia 2013 roku była konieczność wykonywania czynności utrzymania czystości od godziny 24.00 do godziny 10.59, a z zeznań świadka B. A. wynika, że nie do wyobrażenia jest sytuacja aby szpital został bez obsługi sprzątającej;
5. poprzez uznanie, że powódka została w dniu 31 lipca 2013 roku porzucona przez pozwanego numer 2, tj. że doszło w sposób dorozumiany do rozwiązania umów o pracę bez wypowiedzenia, podczas gdy powódka została poinformowana przez pozwanego nr 2 o przejęciu ich w trybie art. 23¹ k.p. przez pozwanego nr 1;

B. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na wynik postępowania, a to:

1. art. 233 § 1 k.p.c. - przez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów wobec dokonania oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób selektywny przez nieuwzględnienie całokształtu materiału dowodowego, z pominięciem zasady logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego wobec uznania, że powódka nie mogła świadczyć pracy na rzecz pozwanego (...) S.A. w T. albowiem pozwany zawarł umowę na usługi sprzątania z (...) Spółką z o.o. w sytuacji gdy:
 - a) okoliczność ta wynika wprost z zeznań świadków C. G., U. C. oraz zeznań samych powódek;
 - b) z zeznań świadka I. W. wynika, że faktycznie czynności utrzymania czystości pozwany nr 1 przekazał (...) Spółce z o.o. w dniu 1 sierpnia 2013 roku o godzinie 11.00 co oznacza, że w dniu 1 sierpnia 2013 roku od godziny 24.00 do 10.59 była konieczność wykonywania czynności utrzymania czystości, a z zeznań świadka B. A. oraz doświadczenia życiowego wynika, że szpital nie może zostać bez zabezpieczenia obsługi sprzątającej;
2. art. 233 § 1 k.p. poprzez uznanie, że sprzęt, który używała Spółdzielnia (...) do wykonania usługi utrzymania czystości nie stanowił własności (...) S.A. w sytuacji gdy okoliczność ta wynika wprost z Protokołu przekazania sprzętu w nieodpłatne użytkowanie z dnia 29 lipca 2010 roku oraz zeznań świadków R. S. (1) i B. A. a także z faktu, że pozwany ad. 1 przyjął ten sprzęt po rozwiązaniu umowy od Spółdzielni (...) w K. co wynika z protokołów przekazania;

3. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez odmówienie wiary temu, że aneks (porozumienie) z dnia 30 czerwca 2010 roku został podpisany za zgodą (...) Szpitala (...) im. dr B. H. w likwidacji, w sytuacji gdy wynika to z zeznań świadków M. P., który reprezentował szpital w likwidacji, R. S. (2) oraz B. A.;

4. art. 233 § 1 k.p.c. przez uznanie, że rozwiązanie umowy z dnia 28 czerwca 2010 roku samo w sobie nie mogło doprowadzić do automatycznego przejścia powódki przez pozwanego nr 1 od Spółdzielni (...) w K., albowiem nie ziszczyły się przesłanki przejścia części zakładu pracy, w sytuacji gdy obowiązek przejścia pracowników, wynika z treści Paktu gwarancji pracowniczych i wiąże się jedynie z samym faktem rozwiązania umowy i nie jest obwarowany dodatkowymi warunkami;

5. art. 227 k.p.c. a w związku z art. 232 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego pozwanego nr 2 o zobowiązanie Starostwa Powiatowego w T. do przedłożenia oryginałów Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia do umowy z dnia 28 czerwca 2010 roku oraz aneksu z dnia 30 czerwca 2010 roku, co skutkowało odmówieniem wiary temu, że aneks (porozumienie) z dnia 30 czerwca 2010 roku został podpisany za zgodą (...) Szpitala (...) im. dr B. H. w likwidacji;

6. art. 233 § 2 k.p.c. poprzez nadanie odmowie przedstawienia przez pozwanego nr 2 oryginałów Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia do umowy z dnia 28 czerwca 2010 roku oraz aneksu z dnia 30 czerwca 2010 roku negatywnych skutków procesowych, podczas gdy pozwany nr 2 złożył wniosek dowodowy o zobowiązanie Starostwa Powiatowego w T. do przedłożenia oryginałów tych dokumentów, a wniosek ten został przez Sąd oddalony;

7. art. 321 § 1 k.p.c. poprzez orzeczenie ponad żądanie pozwu, to jest ustalenie istnienia stosunku pomiędzy powódką a pozwanym nr 2 w okresie do dnia 30 lipca 2013 roku, podczas gdy z okoliczności faktycznych przytoczonych przez powódkę wynika, że dochodziła ustalenia jej stosunku pracy z pozwanym nr 2 w dniu 31 lipca 2013 roku, z uwagi na fakt, że istnienie stosunku pracy do dnia 30 lipca 2013 roku było niesporne i powódka nie miała interesu prawnego w ustaleniu istnienia stosunku pracy w okresie do dnia 30 lipca 2013 roku;

8. art. 189 k.p.c. poprzez uznanie, że powódka miała interes prawny w dochodzeniu ustalenia istnienia stosunku pracy w okresie do dnia 30 lipca 2013 roku, okres początkowy nie został przez pełnomocnika powódki wskazany, podczas gdy istnienie stosunku pracy w tym okresie było niesporne, pozwany nr 2 zatrudnił powódkę do dnia 30 lipca 2013 roku oraz wypłacił jej wynagrodzenie za pracę do dnia 30 lipca 2013 roku;

C. naruszenie prawa materialnego a to:

1. art. 23¹ § 1 k.p. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że nie doszło do przejścia powódki przez pozwanego (...) S.A. od Spółdzielni (...) w K., w sytuacji gdy:

a) pomiędzy (...) S.A. i Spółdzielnią (...) w K. doszło do przekazania zadania utrzymania czystości w obiektach położonych przy ul. (...) w T.;

b) przejściu zadania towarzyszyło przekazanie przez Spółdzielnię (...) w (...) S.A. sprzętu i pomieszczeń służących wykonywaniu usług utrzymania czystości;

c) (...) S.A. wykonywał przekazane zadanie tymi samymi osobami co Spółdzielnia (...) w K. oraz takim samym sprzętem i urządzeniami oraz przy wykorzystaniu tych samych pomieszczeń;

2. art. 30 § 1 pkt 3 k.p. w związku z art. 56 § 1 zdanie 1 k.p. w związku z art. 8 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracownika poprzez uznanie, iż pozwany nr 2 złożył powódce w sposób dorozumiany oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, co skutkowało zasądzeniem od pozwanego nr 2 na rzecz powódki J. odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów oraz odprawy pieniężnej za rozwiązanie umowy z przyczyn niedotyczących pracownika;

3. art. 521 § 1 k.c. w związku z art. 60 k.c. wobec uznania, że porozumienie (aneks) z dnia 30 czerwca 2010 roku jest nie zawarty albowiem na umowie o przejęcie długu brakuje podpisu dłużnika, w sytuacji gdy umowa o przejęcie długu może być zawarta pomiędzy wierzycielem i osobą trzecią za zgodą dłużnika wyrażoną w dowolnej formie.

W związku z powyższymi zarzutami pozwana wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa powódki w stosunku do pozwanego nr 2 oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego nr 2 kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje;

Powódka K. J. w odpowiedzi na apelację pozwanej Spółdzielni (...) w K. wniosła o oddalenie apelacji.

Wyrokiem z dnia 22 grudnia 2015 roku Sąd Okręgowy w G.:

- ustalił, że pomiędzy powódką K. J. i pozwaną Spółdzielnią (...) w K. istniał stosunek pracy w dniu 31 lipca 2013 roku (pkt I.2. wyroku – w tym zakresie orzeczenie jest prawomocne);

- z apelacji pozwanej Spółdzielni (...) w K. uchylił zaskarżony wyrok w punkcie 2 w całości, w punkcie 3 w całości i w punkcie 9 w części dotyczącej powódki K. J. oraz w punkcie 11 w całości i przekazał w tym zakresie sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T. G. pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach w postępowaniu apelacyjnym (punkt IV. wyroku).

Jednocześnie wyrokiem tym Sąd Okręgowy w G. ustalił, że pozostałe powódki K. B. (1), S. B., T. B. (1), U. B., M. C., T. D., I. F., B. J. (1), M. J., W. J., U. K., B. K. (1), K. K., D. K., M. C. (1), A. K. oraz J. M. (1) łączył stosunek pracy ze Spółdzielnią (...) w K. w okresie od dnia 31 lipca 2013 roku do dnia 31 sierpnia 2013 roku i zasądził im za ten okres wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy. W tym zakresie wyrok jest prawomocny. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 9 marca 2017 roku sygn. akt(...) odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej skierowanej od tego orzeczenia.

Na skutek zażalenia wniesionego przez stronę pozwaną Spółdzielnię (...) w K. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 9 marca 2017 roku uchylił zaskarżony wyrok w punkcie IV. i w tym zakresie przekazał Sądowi Okręgowemu G. sprawę do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego.

W trakcie ponownego rozpoznania sprawy powódka i pozwana Spółdzielnia (...) w K. podtrzymały dotychczasowe stanowisko.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 21 września 2017 roku Prokurator wskazał, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż podobnie jak w przypadku innych pracowników nie doszło do rozwiązania umowy o pracę z powódką K. J..

Sąd Okręgowy ponownie rozpoznając sprawę ustalił i zważył co następuje:

Apelacja strony pozwanej zasługuje na uwzględnienie aczkolwiek Sąd Okręgowy nie podziela wszystkich podniesionych w niej zarzutów.

K. B. (1), S. B., T. B. (1), U. B., M. C. (2), T. D., I. F., B. J. (2), M. J., W. J., K. J., U. K., B. K. (1), K. K., D. K., M. C. (1), A. K. oraz J. M. (1) były zatrudnione na dzień 29 lipca 2013 roku u pozwanego nr 2 - Spółdzielni (...) w K. na podstawie umów o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wszystkie te osoby według stanu na dzień 28 czerwca 2010 roku były pracownikami Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - (...) Szpitala (...) im. dr B. H. (2) w likwidacji w T. (działu Higieny Szpitalnej). Były one zatrudnione na podstawie umów o pracę na czas nieokreślony w charakterze salowych, z wyjątkiem M. J., J. M. (1) i W. J., które pracowały jako sanitariuszki. Podmiot ten, w dniu 25 lutego 2010 roku został postawiony w stan likwidacji uchwałą Rady Powiatu w T. nr XLVIII/444/2010 roku. Wojewódzki Sąd Administracyjny w G. wyrokiem z dnia 13

czerwca 2011 roku sygn. akt IV SA/GI 441/10 stwierdził nieważność tej uchwały. Skierowana od tego orzeczenia skarga kasacyjna została oddalona przez Naczelną Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 5 czerwca 2012 roku sygn. akt II OSK 2306/11.

Pozwany nr 1 (...) S.A. został wpisany do KRS w dniu 24 lutego 2010 roku jako spółka kapitałowa w organizacji i powstał jako odrębny, nowy podmiot, a nie w wyniku przekształcenia. Szpital (...) zakończył działalność leczniczą z dniem 30 czerwca 2010 roku, natomiast pozwany nr 1 rozpoczął działalność leczniczą z dniem 1 lipca 2010 roku. Zarówno pozwany nr 1, jak i Szpital (...) miały siedzibę w tym samym budynku.

W związku z planowaną likwidacją, w dniu 28 czerwca 2010 roku Szpital (...) zawarł umowę nr (...) ze Spółdzielnią (...) w K. na okres od 1 sierpnia 2010 roku do 31 lipca 2013 roku, a której elementem było przekazanie części zakładu pracy ze Szpitala (...) do Spółdzielni (...). W § 2 ust. 2 umowy, zastrzeżono, że może być ona rozwiązana za trzymiesięcznym wypowiedzeniem. W ramach powyższej umowy przekazana część zakładu pracy obejmowała realizację usługi polegającej na kompleksowej obsłudze w zakresie usług sprzątania Szpitala (...), a następnie pozwanego nr 1. Wraz z przejściem części zakładu pracy, nastąpiło przekazanie pracowników nowemu pracodawcy tj. Spółdzielni, który stał się, z mocy prawa, z dniem ich przekazania – 1 sierpnia 2010 roku nowym pracodawcą, w tym powódki K. J., na podstawie art. 23¹ k.p. Powódka pracując u nowego pracodawcy (sprzątając nadal u pozwanego nr 1), posługiwała się sprzętem sprzątającym, z jakiego korzystała też pracując w Szpitalu (...).

W dniu 30 czerwca 2010 roku zawarto umowę pomiędzy Spółdzielnią, związkami zawodowymi i Szpitalem (...), o nazwie P. gwarancji pracowniczych (załącznik nr 1 do SIWZ), będącą porozumieniem zbiorowym określającym gwarancje udzielane pracownikom i zakładowym organizacjom związkowym przez Spółdzielnię w związku z przejściem przez nią pracowników i w którym w § 2 pkt 4 znalazł się zapis, zgodnie z którym (...) w razie trudności finansowych Spółdzielni (likwidacja, upadłość, brak płynności finansowej), a także w razie rozwiązania umowy o świadczenie usługi przez Spółdzielnię, przejmie Szpital (...) lub jego następcę prawny na obowiązujących warunkach u danego pracodawcy. Pakt gwarancji pracowniczych zawierał okres gwarancji zatrudnienia dla powódki przez okres 36 miesięcy.

Powódka i inne pracownice od dnia 1 sierpnia 2010 roku, już jako pracownicy Spółdzielni, kontynuowały pracę (wykonywały te same czynności, w tym samym miejscu pracy co dotychczas), natomiast wynagrodzenie wypłacała im już Spółdzielnia.

W dniu 30 czerwca 2010 roku został zawarty aneks do umowy z 28 czerwca 2010 roku mocą, którego w miejsce (...) Szpitala im. (...) wszedł (...) S.A. w T.. Aneks został podpisany przez Spółdzielnię (...) w (...) S.A. w T..

W dniu 5 czerwca 2013 roku Spółdzielnia pisemnie poinformowała Powiatowy Urząd Pracy w T. o zamiarze dokonania zwolnień grupowych, z którego następnie sama się wycofała.

Powódka i inne pracownice nie otrzymały od pozwanej Spółdzielni (...) w K. żadnego pisma wypowiedającego lub rozwiązującego im stosunek pracy. Oświadczenia o wypowiedzeniu lub rozwiązaniu stosunku pracy Spółdzielnia nie składała im też w formie ustnej.

W dniu 30 lipca 2013 roku Spółdzielnia (...) w K. wypowiedziała umowę z dnia 28 czerwca 2010 roku bez zachowania okresu wypowiedzenia, przy czym, wypowiedzenia tego, Spółdzielnia dokonała wobec pozwanego nr 1. Spółdzielnia zakończyła wykonywanie umowy o świadczenie usług sprzątających w dniu 30 lipca 2013 roku. Tego samego dnia pozwana Spółdzielnia poinformowała pracownice, że z dniem 31 lipca 2013 roku stały się pracownicami pozwanego nr 1. Informację tę przekazał prezes K..

Pracownice, w tym powódka w dniu 31 lipca 2013 roku stawiały się jak zwykle do pracy – zgodnie z grafikiem jaki otrzymały od Spółdzielni. Wykonywały swoją pracę jak zwykle w Szpitalu. Pracowały także 1 sierpnia 2013 roku do godziny 11.00. Następnie przez cały sierpień 2013 roku stawiały się zgodnie z grafikiem w Szpitalu, podpisywały listy obecności i zgłaszały gotowość do pracy, pracy jednak nie wykonywały ponieważ Szpital zawarł już umowę o sprzątnięcie

z inną firmą – od 1 sierpnia 2013 roku. Pracownicy stawały się do pracy aż do grudnia 2013 roku. Przebrały się w ubrania robocze i czekały w Szpitalu na dole, pracy jednak nie świadczyły, gdyż nikt im tej pracy nie zaproponował.

W dniu 31 lipca 2013 roku pozwana nr 1 zawarła umowę z (...) Spółka z o.o. na kompleksowe sprzątnię Szpitala od dnia 1 sierpnia 2013 roku. Jednym ze współników (...) Spółki z o.o. jest Spółdzielnia (...) w K..

Stan faktyczny został ustalony w oparciu o: odpis KRS (...) Szpitala (...) im. dr B. H. (k.190-192), (...) S.A. (k.180-183) i (...) Spółki z o.o. (k.408-414); uchwałę Rady Powiatu w T. z dnia 25 lutego 2010 roku (k.270-271); uchwałę Rady Powiatu w T. z dnia 25 czerwca 2013 roku (k.289); wyrok WSA z dnia 13 czerwca 2011 roku sygn. akt: IV SA/Gl 441/10 z uzasadnieniem (k.272-279); wyrok NSA z dnia 5 czerwca 2012 roku sygn. akt: II OSK 2306/11 z uzasadnieniem (k.280-288); wyrok SO w G. z dnia 11 sierpnia 2014 roku sygn. akt X GC 237/14 z uzasadnieniem (k.844-854); wyrok SO w G. z dnia 14 maja 2014 roku sygn. akt X GC 76/14 z uzasadnieniem (k.844-854); umowę nr (...) (k.214-217); wykaz pracowników przekazanych z dniem 1 sierpnia 2010 roku (k.218); akt notarialny z dnia 8 grudnia 2009 roku (k.290-302); akt notarialny z dnia 20 stycznia 2010 roku (k.303-307); akt notarialny z dnia 29 sierpnia 2013 roku (k.308-317); statut (...) S.A. w T. (k.553-565); statut (...) Szpitala (...) im dr B. H. (k-637-643); księgę rejestrową (k-650-678); instrukcję dla wykonawców z załącznikami /SIWZ/ (k-219-238); umowę dzierżawy z dnia 15 marca 2012 roku z aneksami (k-318-321); Pakt gwarancji pracowniczych (k.239-241); pismo Spółdzielni do PUP (k.455-456); wypowiedzenie umowy zlecenia (k.243); akta osobowe (w załączeniu); umowę nr (...) (k.184-187); aneks z dnia 30 czerwca 2010 roku (k.354, 356 i k.523); raport ze świadczenia usług sprzątających (k-451); listy obecności (w kopercie k-461); zeznania świadków: I. W. (k.534-538), T. P. (k.748-751), U. C. (k.945-947, 949), B. A. (k.897-901), C. G. (k.947-949), R. S. (2) (k.740-748), D. P. (k-901-906), B. K. (2) (k.1027-1028), przesłuchanie powódki K. J. (k.1436-1437, nagranie rozprawy z dnia 21 września 2017 roku 00:22:48-00:46:13); przesłuchanie pozostałych powódek: T. D. (k.1028-1030), B. K. (1) (k.1030), J. M. (2) (k.1030-1031), K. B. (2) (k.1031), S. B. (k.1031), T. B. (2) (k.1031-1032), U. B. (k.1032), M. C. (3) (k.1032), I. F. (k.1032-1033), M. J. (k.1033), W. J. (k.1033), U. K. (k.1033-1034), K. K. (k.1034), D. K. (k.1034), M. C. (1) (k.1034-1035), A. K. (k.1035).

Zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd uznał za spójny i kompletny oraz mogący stanowić postawę ustaleń faktycznych.

Przechodząc do rozważań prawnych należy wskazać, że aneks z dnia 30 czerwca 2010 roku do umowy z 28 czerwca 2010 roku nr (...)/RU 124 2010 o kompleksową obsługę w zakresie usług sprzątnię jest ważny. Była to umowa pomiędzy osobą trzecią tj. (...) S.A. w T. i wierzycielem tj. Spółdzielnią (...) w K. – art. 519 § 2 pkt 1 k.c. Zgoda dłużnika czyli (...) Szpitala (...) nie musiała być wyrażona w formie pisemnej. W aktach sprawy znajduje się jedynie kserokopia aneksu, jednak okoliczności sprawy wskazują, że taka umowa była zawarta. Umowa była wykonywana – pracownicy Spółdzielni sprzątały (...) S.A. w T., a podmiot ten płacił faktury. W postępowaniu w sprawie gospodarczej, która toczyła się przed Sądem Okręgowym w G. pod sygn. akt (...), pomiędzy (...) S.A. w T. i Spółdzielnią (...) w K., (...) S.A. w T. powoływał się na okoliczność rozwiązania w trybie natychmiastowym umowy z 28 czerwca 2010 roku. Zatem uznawał umowę za wiążącą go, czyli nie kwestionował także ważności aneksu z 30 czerwca 2010 roku do tej umowy.

Zawarcie aneksu do umowy z 28 czerwca 2010 roku nie nastąpiło bez zgody (...) Szpitala (...) im. dr B. H. w likwidacji. Wyrażenie takiej zgody wynika z zeznań świadków, w szczególności B. A.. (...) S.A. w T. przystąpił do wykonywania umowy z 28 czerwca 2010 roku. Umowy tej nie wykonywał (...) Szpital (...) im. dr B. H. – nie prowadził on już działalności leczniczej zatem sprzątnię były pomieszczenia wykorzystywane do działalności leczniczej przez (...) S.A. (...) im. H. nie płacił za faktury wystawiane przez pozwaną Spółdzielnię. Świadczy to o wyrażeniu zgody przez (...) im. H. na zawarcie aneksu z 30 czerwca 2010 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest następstwa prawnego pomiędzy (...) Szpitalem im. (...) i (...) S.A. w T..

Zdaniem Sądu drugiej instancji nie doszło do przejścia pracownic w tym powódki w trybie art. 23¹ § 1 k.p. przez (...) S.A. w T. w związku z rozwiązaniem umowy z dnia 28 czerwca 2010 roku przez Spółdzielnię w dniu 30 lipca 2013 roku. W tym zakresie Sąd drugiej instancji nie podziela zarzutów apelacji.

Umowa z 28 czerwca 2010 roku została wypowiedziana przez Spółdzielnię 30 lipca 2013 roku ze skutkiem na 30 lipca 2013 roku – na dzień przed zakończeniem okresu jej obowiązywania. Umowa z 28 czerwca 2010 roku nie przewidywała takiego sposobu rozwiązania umowy. Z uwagi na to umowa mogła ulec rozwiązaniu po upływie okresu wypowiedzenia zgodnie z jej § 2 - po upływie 3 miesięcy na koniec miesiąca kalendarzowego czyli 31 października 2013 roku. Jednak w tej dacie umowa już nie obowiązywała bo uległa rozwiązaniu z upływem okresu na który była zawarta. Zatem umowa z 28 czerwca 2010 roku wiązała strony do końca tj. do 31 lipca 2013 roku. Spółdzielnia powołała się na art. 746 § 1 zd. 1 k.c., który stanowi, że umowę zlecenia można wypowiedzieć w każdym czasie. Jest to przepis względnie obowiązujący i strony mogą w umowie wprowadzić odmienne unormowanie – wyrok Sądu Najwyższego z 20 kwietnia 2004 roku, V CK 433/03, wyrok Sądu Apelacyjnego w W. z 12 października 2012 roku, I ACa 450/12. W wyroku tym Sąd Apelacyjny wypowiedział się, że przepis art. 746 § 3 k.c. dotyczy całkiem innej kwestii niż terminy wypowiedzenia umowy. Stanowi on, że z góry nie można się zrzec uprawnienia do wypowiedzenia zlecenia z ważnych powodów, czyli wyklucza rezygnację z wypowiedzenia umowy w jednym przypadku, a mianowicie gdy są ważne ku temu powody. Tylko wówczas zrzeczenie wypowiedzenia będzie nieważne. Uregulowanie to nie ma jednak związku z dopuszczalnością wprowadzenia do umowy terminów wypowiedzenia danej umowy z powodu ważnych, nieważnych czy też bez jakiegokolwiek przyczyny. W konsekwencji, skoro strony wprowadzą w umowie termin wypowiedzenia, identyczny bez względu na przyczynę rozwiązania umowy, to także w przypadku wypowiedzenia umowy z ważnych przyczyn w rozumieniu art. 746 § 3 k.c., wygaśnięcie łączących je więzi obligacyjnych może nastąpić dopiero po upływie trzymiesięcznego terminu wypowiedzenia. Sąd Okręgowy podziela zaprezentowany pogląd. Zatem jak już wyżej podniesiono wypowiedzenie dokonane przez Spółdzielnię mogło odnieść skutek rozwiązujący umowę z 28 czerwca 2010 roku dopiero 31 października 2013 roku. W tej dacie umowa już jednak nie obowiązywała – trwała do 31 lipca 2013 roku. W konsekwencji powódka i pozostałe zatrudnione 31 lipca 2013 roku nadal były pracownikami Spółdzielni i jako jej pracownicy sprzątały Szpital. Stosunek pracy nie uległ rozwiązaniu, żadna ze stron go nie wypowiedziała ani nie rozwiązała. Również w późniejszym okresie nie zostało złożone oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę przez którąkolwiek ze stron, nie doszło też do rozwiązania umowy w formie czynności konkludentnych. Okoliczność, że Spółdzielnia była przekonana, iż umowa z 28 czerwca 2010 roku rozwiązała się przed terminem nie ma znaczenia. Powódka i inne pracownice w dniu 31 lipca 2013 roku nie zostały przejęte przez Szpital. W kolejnym dniu tj. 1 sierpnia 2013 roku usługi w zakresie sprzątnięcia Szpitala zostały zlecone innej firmie. Szpital nie przejął tego zadania. Brak podstaw do stwierdzenia, że powódka i inne pracownice stały się pracownicami Szpitala. Spółdzielnia zrezygnowała też z zamiaru dokonania zwolnień grupowych.

W orzecznictwie przyjmuje się, że można uznać rozwiązanie stosunku pracy przez fakty konkludentne – wyrok Sądu Najwyższego z 26 maja 2000 roku, I PKN 677/99, wyrok Sądu Najwyższego z 7 października 2008 roku, II PK 56/08. Jednak z okoliczności sprawy musi wynikać, że taka była wola strony rozwiązującej umowę – np. przy zakończeniu prowadzenia działalności gospodarczej. W sprawie takie okoliczności nie wystąpiły. Wręcz przeciwnie Spółdzielnia wystosowała do każdej z pracownic pismo informujące, że przejmuje ją Szpital. Zatem Spółdzielnia zdawała sobie sprawę, że stosunek pracy trwa. Z powyższego pisma w żaden sposób nie wynika wola rozwiązania umów o pracę.

Powódka, podobnie jak pozostałe pracownice, przez cały sierpień 2013 roku, a nawet dłużej do końca 2013 roku zgłaszała gotowość do pracy, przychodziła w sierpniu zgodnie z grafikami sporządzonymi przez Spółdzielnię, podpisywała listy obecności przekazane przez Spółdzielnię. Zatem stawiała się w miejscu i czasie wskazanym przez pracodawcę - Spółdzielnię, innego miejsca świadczenia pracy Spółdzielnia nie wskazała. Z zeznań J. M. (1) wynika, że gotowość do pracy była zgłaszana Spółdzielni w miesiącu sierpniu 2013 roku, a później obu pozwany. W tej sytuacji należało uznać, że powódka i inne pracownice zgłaszały gotowość do pracy Spółdzielni.

Powódka nie została przejęta przez (...) S.A. w T. w trybie art. 23¹ § 1 k.p. Powyżej w rozważaniach swoich Sąd Okręgowy wskazał, że nie doszło do przekazania części zakładu pracy poprzez przekazanie Szpitalowi zadania utrzymania czystości w jego obiektach. Jest to konsekwencją tego, że umowa z 28 czerwca 2010 roku o utrzymanie czystości w szpitalu nie została rozwiązana z dniem 30 lipca 2013 roku. Jak wskazano wyżej umowa ta trwała także w dniu 31 lipca 2013 roku. Zatem pracownice wykonując pracę 31 lipca 2013 roku w dalszym ciągu działały na rzecz swojego pracodawcy - to jest Spółdzielni (...) w K.. Nie może być mowy o tym, że tego dnia świadczyły pracę na rzecz

w (...) S.A. w T.. Sprzątanie Szpitala należało do ich zwykłych obowiązków pracowniczych w ramach stosunku pracy łączącego je ze Spółdzielnią. Szpital nie przejął części zakładu pracy w postaci zadania utrzymania czystości. Przed zakończeniem obowiązywania umowy nr (...) 124 2010 z dnia 28 czerwca 2010 roku o kompleksową obsługę w zakresie usług sprzątania (...) S.A. dokonał już wyboru oferty na tę usługę na kolejny okres. Z Paktu gwarancji pracowniczych wynika, że „pracowników w razie trudności finansowych firmy (likwidacja, upadłość, brak płynności finansowej), a także w razie rozwiązania umowy o świadczenie usługi przez Spółdzielnię (...) w K. na rzecz (...) im. dr B. H. w T. w likwidacji przejmie (...) Szpital (...) im. dr B. H. w T. lub jego następcą prawnym na obowiązujących warunkach u danego pracodawcy zgodnie z Kodeksem pracy” - § 2 ust. 3 Paktu. W przedmiotowej sprawie nie ziszczył się warunek rozwiązania umowy o świadczenie usługi przez Spółdzielnię, o którym mowa w zacytowanym § 2 ust. 3 Paktu ponieważ umowa ta rozwiązała się z upływem okresu, na który była zawarta. wypowiedzenie umowy zlecenia, którego dokonała Spółdzielnia pismem z dnia 30 lipca 2013 roku mogło odnieść skutek rozwiązujący umowę z 28 czerwca 2010 roku dopiero 31 października 2013 roku. W tej dacie umowa już jednak nie obowiązywała – trwała do 31 lipca 2013 roku. W konsekwencji Sąd drugiej instancji uznał, że umowa o świadczenie usługi nie została rozwiązana przez Spółdzielnię jak tego wymaga § 2 ust. 3 Paktu i nie nastąpił skutek przewidziany w nim w postaci przejęcia pracowników Spółdzielni przez inny podmiot. Świadczenie pracy przez pracownice w dniu 1 sierpnia 2013 roku do godziny 11.00 odbyło się wbrew woli Szpitala - co wyraźnie im zakomunikowano. W tej sytuacji nie można uznać aby pracownice świadczyły pracę na rzecz Szpitala, ewentualnie aby został nawiązany ze Szpitalem nowy stosunek pracy.

W aktach sprawy znajduje się umowa dzierżawy z 15 marca 2012 roku. Jest to umowa zawarta pomiędzy (...) S.A. w T.. W § 1 wskazano, że wydzierżawiający oświadcza, iż jest właścicielem ruchomości szczegółowo określonych w protokole zdawczo-odbiorczym stanowiącym załącznik do umowy. Zgodnie z § 2 wydzierżawiający oddał dzierżawcy w dzierżawę ruchomości o których mowa w § 1 w celu korzystania z nich przy udzielaniu przez dzierżawcę świadczeń zdrowotnych - zgodnie z § 7 umowa została zawarta na czas określony od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku. Następnie aneksem numer (...) z 16 listopada 2012 roku postanowiono, że umowę dzierżawcy przedłuża się do 31 grudnia 2013 roku. W aktach znajduje się także protokół zdawczo-odbiorczy. Zgodnie z tym protokołem przedmiot przekazania został wymieniony w załącznikach od 1 do 7. Załączniki te nie zostały złożone do akt. Zatem na podstawie tego materiału dowodowego znajdującego się w aktach nie można ustalić, że sprzęt za pomocą którego wykonywały pracę powódki był sprzętem wydzierżawionym przez Powiat (...) albowiem brak załączników, w którym sprzęt ten byłby wymieniony. Równocześnie w aktach znajduje się protokół przekazania sprzętu w nieodpłatne użytkowanie spisany 29 lipca 2010 roku pomiędzy pozwanym Szpitalem i pozwaną Spółdzielnią. Zgodnie z § 1 protokołu Szpital oddał Spółdzielni w nieodpłatne użytkowanie sprzęt ujęty w załączniku nr 1. Nadto Szpital oświadczył, że przekazywany sprzęt stanowi jako własność. W załączniku stanowiącym spis z natury wymieniono sprzęt, którym pracowała powódka. Z protokołu zdawczo - odbiorczego wynika, że 1 sierpnia 2013 roku sprzęt został przekazany Szpitalowi przez pozwaną Spółdzielnię. Z powyższych dokumentów wynika, że powódka wykonywała pracę za pomocą sprzętu należącego do pozwanego Szpitala. Z faktów tych jednak nie wynika aby pozwany Szpital przejął zadania w zakresie utrzymania czystości i przejął powódkę w trybie art. 23¹ § 1 k.p. Sprzęt służący do sprzątania został zwrócony Szpitalowi po zakończeniu umowy o kompleksowe usługi sprzątania z 28 czerwca 2010 roku - zgodnie z tą umową.

Pomimo, iż niezasadne są twierdzenia pozwanej Spółdzielni dotyczące zarówno zgodności z prawem wypowiedzenia umowy z 28 czerwca 2010 roku jak i przekazania pracownic z powrotem do Szpitala to stwierdzić jednak należy, że powództwo K. J. o zapłatę odszkodowania, odprawy i wydanie świadectwa pracy o określonej treści nie zasługuje na uwzględnienie.

Skoro umowa o pracę zawarta z powódką nie uległa rozwiązaniu to brak jakichkolwiek podstaw do żądania: zapłaty odszkodowania w oparciu o przepis art. 56 § 1 k.p. w zw. z art. 58 k.p., czy też w oparciu o przepis art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 47¹ k.p., zapłaty odprawy pieniężnej w oparciu o przepis art. 8 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U.t.j. z 2016 roku poz. 1474) oraz wydania świadectwa pracy w oparciu o przepis art. 97 § 1 k.p. albowiem przesłanką do uwzględnienia takich roszczeń i warunkiem koniecznym jest wypowiedzenie umowy o pracę - co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Podkreślenia wymaga, że powódka domagała się swoich roszczeń w związku z okolicznością, że

do rozwiązania umowy o pracę doszło z dniem 31 lipca 2013 roku. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby pozwana Spółdzielnia złożyła powódce oświadczenie o wypowiedzeniu czy też rozwiązaniu stosunku pracy. Powódka też nie składała takiego oświadczenia, chociażby w trybie art. 55 § 1¹ k.p., który to przepis przewiduje możliwość rozwiązania przez pracownika stosunku pracy bez wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia przez pracodawcę podstawowych obowiązków wobec pracownika.

Sąd pierwszej instancji wskazał na porzucenie pracowników przez pracodawcę. Pozostawienie/porzucenie pracowników przez pracodawcę nie oznacza jednak rozwiązania stosunku pracy.

O „porzuceniu pracowników przez pracodawcę” wspomniał Sąd Najwyższy w wyroku z 9 marca 2013 roku, II PK 323/12 orzekając w sprawie, że faktyczne porzucenie zakładu i przejętych zatrudnionych, którzy nadal wykonywali obowiązki, nie zwalnia firmy z odpowiedzialności za zobowiązania wynikające ze stosunku pracy. Sąd Okręgowy podziela ten pogląd. Zacytowane orzeczenie potwierdza prawidłowość uznania, że „porzucenie pracowników” w okolicznościach rozpoznawanej sprawy nie prowadzi do rozwiązania stosunków pracy.

Jak już wyżej podniesiono możliwe jest rozwiązanie stosunku pracy w sposób dorozumiany jednak z okoliczności sprawy musi wynikać wola strony rozwiązującej stosunek pracy ukierunkowana na jego zakończenie. W przypadku powódki takie okoliczności nie wstąpiły i to tym bardziej w podawanej przez nią dacie 31 lipca 2013 roku. Poinformowanie pracowników przez Spółdzielnię, że zostają przejęte przez Szpital w trybie art. 23¹ § 1 k.p. wykazuje, że pozwana Spółdzielnia nie miała zamiaru rozwiązania z nimi stosunku pracy w dniu 31 lipca 2013 roku lecz była przekonana, że stosunki pracy trwają i następuje jedynie zmiana pracodawcy. Również postawa pracowników, w tym powódki – zgłaszanie gotowości do pracy – świadczyła o ciągłości stosunku pracy.

Mając powyższe na uwadze na mocy art. 386 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w zakresie odnoszącym się do powódki K. J. poprzez oddalenie powództwa o zapłatę odszkodowania, odprawy i wydania świadectwa pracy oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Na mocy art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania powódki obowiązkiem zwrotu stronie pozwanej kosztów procesu przed Sądem pierwszej i drugiej instancji oraz przed Sądem Najwyższym z uwagi przede wszystkim na bardzo skomplikowany pod względem prawnym charakter sprawy. Ponadto Sąd miał na uwadze sytuację materialną powódki, która w wyniku wysoce nagannych działań strony pozwanej została pozbawiona możliwości świadczenia pracy i uzyskiwania wynagrodzenia za pracę.

(-) SSR(del.) Anna Capik-Pater (-) SSO Małgorzata Andrzejewska (-) SSO Grażyna Łazowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia